

DENDROHRONOLOĢISKĀS DATĒŠANAS LĪDZŠINĒJIE SASNIEGUMI LATVIJĀ

Māris Zunde

LU Latvijas vēstures institūts

Latvijā ir samērā sena koksnes gadskārtās fiksētās informācijas iegūšanas un izmantošanas vēsture. Spriežot pēc rīcībā esošās informācijas, tās sākums attiecināms uz pagājušā gadsimta 20. gadu beigu posmu. Tieši par dendrohronoloģiju (šī termina šaurā nozīmē), t.i., par ilggadīgo gadskārtu absolūto hronoloģiju izstrādāšanu un to izmantošanu vēsturiskās koksnes precīzai datēšanai 1960. gadu sākumā Latvijā pirmo reizi rakstīja Arvīds Zviedris, bet praktiski šo darbu tās pašas desmitgades beigās uzsāka Edvīns Špalte. Pēc ilgāka pārtraukuma vēsturiskās koksnes dendrohronoloģisko datēšanu Latvijā 1990. gados atsāka šo rindu autors. Šobrīd šis darbs tiek turpināts Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūta Dendrohronoloģijas laboratorijā. Līdz šim tajā ir absolūti nodatētas aptuveni 40 Latvijas vēsturiskās koka konstrukcijas. Tās joprojām visvairāk atrodas vai arī ir arheoloģiskajos izrakumos atklātas Vecrīgas teritorijā. Galvenokārt ir izstrādātas priežu, kā arī dažas egļu gadskārtu hronoloģijas, kuras kopā attiecas uz 1000 gadus ilgu laikposmu (no 11. līdz 20. gs. pēc Kr.).